

DAĞLARDAN DUYUR ONU

James Baldwin cinsellik ve kimlik sorunu gibi konuları işleyen romanları, insan haklarını savunan ve ırkçılığa karşı yazılarıyla tanınır. 1924'te Harlem'de (New York, ABD) doğdu. Temizlikçi bir annenin oğluydu. Babasını hiç tanımadı. Üç yaşındayken annesinin evlendiği fabrika işçisinin soyadını aldı. Liseden mezun olduktan sonra ufak işlerde çalışırken bir taraftan da yazmaya başladı. *The New Leader*, *The Nation*, *Commentary* ve *Partisan Review* gibi dergilerde kitap tanıtım yazıları ve denemeleri yayımlandı. İlk romanı *Go Tell It on the Mountain* (Git Onu Dağda Anlat) 1953'te çıktı. Baldwin, Harlem'de genç bir vaiz olarak yaşadıklarını yansıtan bu kitapla hemen elde ettiği başarıyı, eşcinsel aşkı ele aldığı *Giovanni's Room* (1956, roman; *Giovanni'nin Odası*, 1964) ile pekiştirdi. 1963'te çıkan romanı *Another Country* (1962; *Kara Yabancı*, 1970; *Bir Başka Ülke*, YKY, 2005) edebi bir patlama olarak nitelendirildi. 1964'te çıkan *Nobody Knows My Name* (Adımı Kimse Bilmez) ve *Notes of a Native Son* (Yerli Bir Çocuğun Notları) öykü ve denemelerden oluşuyordu. Oyun ve çocuk kitapları da yazan Baldwin, Rosenwald, Guggenheim, Partisan Review ve Ford Vakfı gibi birçok edebiyat ödülü kazandı. 1987'de Fransa'da mide kanserinden öldü. 1960-1984 arasında birçok kez Türkiye'ye gelen Baldwin, *Tell Me How Long the Train's Been Gone* (1968; *Ne Zaman Gitti Tren*, YKY, 2007) romanını İstanbul'da yazdı. 1970'te, John Herbert'in *Of Fortune and Men's Eyes* oyununu *Düşenin Dostu* adıyla Gülriz Sururi-Engin Cezzar Tiyatrosu'nda sahneledi. Aynı yıl fotoğrafçı Sedat Pakay bir Baldwin belgeseli hazırladı. James Baldwin'in *If Beale Street Could Talk* (1974; YKY, 2007) romanı da *Sokağın Dili Olsa* (1974) adıyla Türkçeye çevrilmiştir.

İlknur Özdemir İstanbul'da doğdu. İstanbul Alman Lisesi'ni ve Boğaziçi Üniversitesi İşletme Bölümü'nü bitirdi. Almanca ve İngilizceden çok sayıda çevirisi, *Senin Öykün Hangisi* adlı bir öykü kitabı ve *Nereden Çıktı Bu Çocuk?* adlı çocuk kitabı vardır.

Çevirilerinden bazıları: Paul Auster: *Yalnızlığın Keşfi, Yanılsamalar Kitabı, New York Üçlemesi*; J.M. Coetzee: *Utancı, Petersburglu Usta*; Michael Cunningham: *Saatler*; Günter Grass: *Yengeç Yürüyüşü, Soğanı Soyarken*; Stefan Zweig: *Amok Koşucusu, Yakan Sır, Satranç, Korku, Mecburiyet*; Ian McEwan: *Cumartesi, Sahilde, Fındık Kabuğu, Benim Gibi Makineler*; Philip Roth: *Bir Komünistle Evlendim*; Ingeborg Bachmann-Paul Celan: *Kalp Zamanı*; Virginia Woolf: *Mrs. Dalloway, Kendine Ait Bir Oda, Dalgalar, Dışa Yolculuk, Orlando, Varolma Anları, Deniz Feneri*; Ralf Rothmann: *O Yazın Tanrısı*; Pascal Mercier: *Lizbon'a Gece Treni, Sahnede Ölüm, Sözlerin Ağırlığı*; Franz Kafka: *Şato, Ceza Sömürgesi, Dava, Milena'ya Mektuplar, Dönüşüm*; Max Frisch: *Stiller, Montauk*; Ingeborg Bachmann: *Frankfurt Dersleri*; Colm Tóibín: *Sihirbaz*.

James Baldwin'in
YKY'deki kitapları:

- Bir Başka Ülke (2005)
Bundan Sonrası Ateş (2006)
Giovanni'nin Odası (2006)
Dost Mektupları (Engin Cezzar'la birlikte, mektup, 2007)
Ne Zaman Gitti Tren (2007)
Sokağın Dili Olsa (2007)
Dağlardan Duyur Onu (2024)

JAMES BALDWIN

Dağlardan Duyur Onu

Çeviren
İlknur Özdemir

Roman



YAPI KREDİ YAYINLARI

Dağlardan Duyur Onu¹

1 Dağlardan Duyur Onu (özgün metinde “Go Tell It on the Mountain”): Adını doğrudan Kutsal Kitap’tan almayan, Amerikalı siyahılara ait bir ilahi. İlahi, İsa’nın doğum haberini dağlardan duyurur gibi yayan çobanlara ilişkin, Luka İncili 2:8-20’deki anlatıdan esinlenmiştir. Muhtemelen sözlü gelenekten türetilmiş, sözleri İsa’nın doğuşunu kutladığı için Noel şarkısı olarak kabul edilmiştir. (ç. n.)

Annem ve babam için

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM
YEDİNCİ GÜN • 11

İKİNCİ BÖLÜM
İNANANLARIN DUALARI • 61
Florence'in Duası • 63
Gabriel'in Duası • 88
Elizabeth'in Duası • 147

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
HARMAN YERİ • 183

BİRİNCİ BÖLÜM

Yedinci Gün

Ruh ve Gelin , "Gel!" diyorlar.
İşiten, "Gel!" desin.
Susayan gelsin.
Dileyen, yaşam suyundan karşılıksız alsın.²

² Vahiy, 22:17.

Kutsal Kitap alıntıları Kitabı Mukaddes Şirketi ile Yeni Yaşam Yayınları'nın baskısından yapılmıştır. (ç. n.)

Geleceğe baktım,
Ve merak ettim.

John'un büyüyünce, tıpkı babası gibi vaiz olacağını herkes hep söylemişti. Öyle çok söylenmişti ki, üzerinde hiç düşünmeden John da inanmıştı buna. On dördüne bastığı günün sabahına kadar bu konuyu ciddi ciddi düşünmeye başlamamıştı, o gün geldiğindeyse artık çok geçti.

İlk anıları –bir bakıma tek anıları bunlardı– pazar sabahlarının telaşı ve canlılığına dairdi. O gün hepsi birden yataktan kalkarlardı; işe gitmesi gerekmeyen ve kahvaltudan önce onlara dua ettiren babası; o gün süslenip püslenen, saçlarını düzleştirince, dindar kadınların üniformasının parçası sayılan ve başına iyice oturan beyaz başlığı da takınca neredeyse genç görünen annesi; babası o gün evde olduğu için hiç konuşmayan erkek kardeşi Roy. O gün başına kırmızı bir kurdele takan, babasının şımarttığı Sarah. Ve pembeli-beyazlı giydirilen, kiliseye annesinin kucağında giden bebek Ruth.

Kilise pek uzakta değildi, Lenox Caddesi'nden dört sokak ötedeydi, hastanenin pek uzağında olmayan bir köşe başındaydı. Roy'u, Sarah'ı ve Ruth'u doğurmak için bu hastaneye gitmişti anneleri. Annesinin oraya ilk kez, Roy'u doğurmak için gidişini pek net hatırlamıyordu John; annesi dönene kadar ağladığını, bağırıp çağırdığını söylemişlerdi; annesinin karnının her şiştiğinde korkmasına yetecek kadarını hatırlıyordu, her seferinde bu şişmenin, annesi ondan uzaklaştırılıp sonunda eve bir yabancıyla dönünce biteceğini biliyordu. Bu ne zaman yaşansa annesi de biraz daha yabancı oluyordu. Yakında yine gidecek, demişti Roy – böyle konuları John'dan daha iyi bilirdi o. John annesine iyice bakmış ama henüz karnının şiştiğini görmemişti, ancak babası bir sabah, “yakında aralarında olacak küçük yolcu” için dua etmişti, bu yüzden Roy'un doğruyu söylediğini biliyordu John.

John hatırlayabildiğinden beri Grimes ailesi her pazar sabahı kiliseye gitmek üzere sokaklara dökülürdü. Cadde boyunca gü-

nahkârlar onları izlerdi – sırtlarında hâlâ cumartesi gecesi giydikleri ve şimdi buruşmuş, tozlanmış kıyafetleriyle bulanık bakışlı, bulanık suratlı erkekler ve parmaklarının arasında tuttıkları ya da ağızlarının köşesine sıkıştırdıkları sigaralarıyla cırtlak sesli, parlak renklerde daracak elbiseli kadınlar. Konuşur, gülüşür, itişip kakışılırdı, kadınlar da erkekler gibi kavga ederdi. Bu erkeklerle kadınların yanından geçen Roy ile John kısaca bakışılırdı, John mahcup olur, Roy eğlenirdi. Tanrı fikrini değiştirtmezse Roy da büyüdüğünde onlara benzecekti. Pazar sabahları yanlarından geçtikleri bu erkeklerle kadınlar geceyi barlarda ya da genelevlerde ya da sokaklarda ya da damlarda ya da merdiven altlarında geçirmiş olurlardı. İçki içmiş olurlardı. Kûfür ederler, sonra birden kahkaha atar, öfkelenir, şehvete kapılırlardı. Bir keresinde Roy ile birlikte, bir erkekle bir kadını terk edilmiş bir evin bodrum katında görmüşlerdi. Ayakta yapıyorlardı o işi. Kadın elli sent isteyince adam bir ustura çıkarmıştı.

John bir daha hiç gözlememişti; korkmuştu. Ama Roy defalarca seyretmişti onları, John'a kendisinin de aynı şeyi sokağın öbür ucunda, birkaç kızla yaptığını anlatmıştı.

Pazarları kiliseye giden kendi annesiyle babası da yapıyorlardı o işi, bazen John arka tarafındaki yatak odasında onların, farelerin ayak seslerini, çığlıklarını, aşağıdaki fahişe yuvasından gelen müziği ve küfürleri bastıran seslerini duyardı.

Gittikleri kilisenin adı Ateşle Vaftiz Edilenler Kilisesi'ydi. Harlem'in en büyük kilisesi değildi, en küçüğü de değildi, ama John'ı hep onun en kutsal ve en iyi kilise olduğuna inandırmışlardı. Babası bu kilisenin baş diyakozuydu³ –iki tane diyakoz vardı, ötekisi şişman, siyahi bir adamdı, Diyakoz Braithwaite–, başışları toplar, bazen de vaaz verirdi. Papaz, yani Peder James, yüzü karanlık bir aya benzeyen güler yüzlü, besili bir adamdı. Gül Paskalyası pazarında vaazı o verirdi, yazları da yeniden doğuş törenlerini yönetir, hastaların başına kutsal yağ sürüp iyileştirirdi.

Pazar sabahları ve pazar geceleri kilise dolup taşardı; özel pazar günlerinde sabahtan akşama kadar dolu olurdu. Grimes ailesi her zaman biraz gecikerek, genellikle saat dokuzda başlayan pazar okulunun ortasında topluca gelirdi. Hep anneleri yüzünden gecik-

3 Diyakoz (Yunanca diakonos, “yardımcı”): Üçlü Hıristiyan hizmetinin en alt kademesinin bir üyesi (rahip/papaz ve piskoposun altında). (ç. n.)

kirlerdi – en azından babalarının gözünde öyleydi; anneleri kendini de çocukları da hiçbir zaman vaktinde hazır edemez gibiydi, bazen gerçekten geride kalır, sabah ayinine kadar ortada görünmezdi. Hep birlikte geldiklerinde içeri girer girmez birbirlerinden ayrılırlar, baba ile anne Hemşire McCandless'in yönettiği yetişkinler sınıfına gidip otururlardı, Sarah küçük çocukların sınıfına katılır, John ile Roy ise Elisha Birader'in ders verdiği orta sınıfta otururlardı.

John küçükken pazar okulunda dikkatini derse vermezdi, altın ayeti⁴ hep unuttur, bu yüzden babasının öfkesinin hedefi olurdu. On dördüne basacağı sıralarda, kilise ve aile birleşip onu mihraba yöneltmek için baskı yapınca daha ciddi görünmeye, dolayısıyla daha az göze batmaya çalıştı. Ancak papazın yeğeni olan yeni öğretmeni Elisha onun dikkatini dağıtıyordu, Elisha Georgia'dan yakınlarda gelmişti. John'dan pek büyük değildi, henüz on yedisindeydi ve çoktan kurtarılmıştı,⁵ vaiz olmuştu. John ders boyunca Elisha'ya bakıyor, onun kendininkinden çok daha kalın ve erkeksi olan sesinin tınısına hayran kalıyor, en iyi kıyafeti içindeki Elisha'nın inceliğinden, zarafetinden, gücünden ve esmerliğinden gözlerini alamıyordu, kendisinin de Elisha kadar kutsal olup olamayacağını merak ediyordu. Ama dersi dinlemiyordu, Elisha bazen John'a bir şey sormak için durakladığında, utanıyor, kafası karışıyordu, avuçlarının nemi olduğunu, kalbinin küt küt attığını hissediyordu. Elisha gülümseyerek onu nazikçe azarlar ve ders devam ederdi.

Roy da pazar okulundaki dersini hiç çalışmazdı ama onun için durum farklıydı; John'dan beklediklerini Roy'dan beklemedi kimse. Herkes her zaman Rab'bin Roy'un kalbini değiştirmesi için dua ediyordu, ama iyi olması, iyi bir örnek olması beklenen kişi John'du.

Pazar okulu sona erdiğinde, sabah ayini başlamadan önce kısa bir ara verilirdi. Bu mola sırasında, eğer hava güzelse, yaşlılar kendi

4 Yuhanna 6:13: "Çünkü Tanrı dünyayı o kadar çok sevdi ki, biricik Oğlu'nu verdi. Öyle ki, O'na iman edenlerin hiçbiri mahvolmasın, hepsi sonsuz yaşama kavuşsun." Hıristiyanlığın özünü ifade eden bir ayet sayıldığı için alın ayet (özgün metinde "golden text") adı verilmiştir. (ç. n.)

5 Kurtuluş, kurtarılmak: Kitap boyunca sıkça karşılaşılan bu kavram günahahtan kurtuluş anlamında kullanılmaktadır. Kutsal Kitap'ta, bir kişinin tövbe ettiği ve günahlarının bağışlanması için İsa'ya iman ettiği anda kurtulduğu yazar (Elçilerin İşleri 2:37-41). Ruhsal ölümden ruhsal yaşama geçmiştir (Yuhanna 5:24) ve Tanrı'nın mahkemesinde suçsuz olduğu ilan edilmiştir (Romalılar 3:21-26). (ç. n.)

aralarında konuşmak için bir süreliğine dışarı çıkarlardı. Hemşireler hemen hemen hep tepeden turnağa beyazlar giyerlerdi. Küçük çocuklar, o gün, o mekândayken, büyüklerinin baskısı altındayken, Tanrı'nın evine saygısızlık eder gibi görünmeden oynamak için çok çabalarlardı. Ama bazen kızar ya da huysuzlaşıp bağırır, ilahi kitaplarını fırlatır ya da ağlamaya başlar, Tanrı yolundaki erkekler ya da kadınlar olan anne babalarını, kutsanmış bir evde kimin egemen olduğunu –sert ya da yumuşak yoldan– kanıtlamak zorunda bırakırlardı. John ya da Roy gibi yaşça büyük çocuklar caddede fazla uzaklaşmadan dolaşabilirlerdi. Babaları gözünü John ve Roy'un üzerinden ayırmazdı, çünkü Roy'un pazar okuluyla sabah ayini arasında sık sık ortadan kaybolduğu ve akşama kadar geri dönmediği olmuştü.

Pazar sabahı ayini, Elisha Birader'in piyanonun başına oturup bir ilahi çalmasıyla başlardı. Bu an ve bu müzik sanki John'un ilk nefes aldığı andan beri yanındaydı. John'un, tıka basa dolu kilisede cemaatin durakladığı bu bekleme ânını –beyazlı hemşireler başlarını kaldırıır, mavili biraderler başlarını geriye atardı; kadınların beyaz başlıkları kilisenin gerilimli havasında birer taç gibi parlar, erkeklerin kıvrırcık saçlı, parlak başları sanki yukarı kaldırılırdı– görmediği bir zaman sanki hiç olmamıştı; hışırtılar ve fısıltılar kesilir, çocuklar susardı; belki biri öksürürdü ya da bir araba kornasının sesi ya da sokaklardan bir küfür duyulurdu; sonra Elisha tuşlara dokunur, hemen ilahi söylemeye başlardı, herkes ona katılır, ellerini çırpır, ayağa kalkar, teflere vururdu.

İlahi şöyle olabilirdi: *Kurtarıcımın öldüğü çarمیhta!*

Ya da: *İsa, beni nasıl özgür bıraktığımı asla unutmayacağım!*

Ya da: *Tanrım, ben bu yarışta koşarken elimi tut!*

Hepsi var güçleriyle söylerler ve sevinçle el çırparlardı. John'un cemaatin sevincini dehşet duyarak, hayret ederek izlemediği bir zaman hiç olmamıştı. Onların söylediği ilahiler Rab'bin varlığına inanmasına neden olmuştu; aslında bu artık bir inanç meselesi değildi çünkü onlar bu varlığı gerçeğe dönüştürmüşlerdi. Onların hissettiği sevinci o hissetmiyordu ama bunun onlar için hayat ekmeği olduğundan hiç kuşkusu yoktu – kuşkulanmak için çok geç olana kadar kuşkulanamadı da. Onların yüzlerine, seslerine, vücutlarının ritmine ve soludukları havaya bir şeyler olmuştu;

sanki onlar nerede bulunurlarsa orası Son Akşam Yemeği Odası'na⁶ dönüşüyor ve sanki Kutsal Ruh havada geziniyordu. Babasının her zaman korkunç görünen yüzü şimdi daha korkunçlaşmıştı; babasının her günkü öfkesi peygamberlere özgü bir gazaba dönüşmüştü. Gözlerini göğe kaldırarak, ellerini önünde kavuşturarak sallanan annesi, John'un Kutsal Kitap'ta okuduğu ve hayal etmekte zorlandığı o sabrı, o tahammülü, o uzun ıstırabı gerçeğe dönüştürüyordu.

Pazar sabahları kadınların hepsi sabırlı, erkeklerin hepsi kudretli görünürdü. John'un gözleri önünde Güç birine çarpardı, bir erkeğe ya da kadına; bu kişi bağırdı, uzun, sözsüz bir bağırış olurdu bu, kollarını kanat gibi iki yana gererek haykırmaya başladılar. Birisi yer açmak için bir sandalyeyi kenara çekti, ritim dururdu, şarkı dururdu, sadece yere vurulan ayakların sesleri ve ellerin çırpılması işitilirdi; derken bir başka çılgılık, bir başka dansçı daha; sonra tefler yeniden başladılar, sesler yeniden yükseldi ve müzik de ateş, sel ya da yargı gibi yeniden akardı. Sonra kilise sahip olduğu Güç'le sanki daha da genişler ve uzayda iki yana sallanan bir gezegen gibi, Tanrı'nın Gücü'yle sallanırdı. John seyrederdi, yüzleri ve ağırlıksız bedenleri izler, hiç bitmeyen çılgınlıkları dinlerdi. Bu Güç'ün bir gün onu da ele geçireceğini söylüyordu herkes; o da şimdi onların yaptığı gibi ilahi söyleyip ağlayacak, Kral'ının önünde dans edecekti. Dua Eden Anne Washington'ın on yedi yaşındaki torunu genç Ella Mae Washington'ın dansa başlamasını seyretmişti. Sonra Elisha da dans etmişti.

Bir an, başını geriye atarak, gözlerini kapatarak, alnı ter içinde, piyanonun başında oturuyor, hem çalıyor hem ilahi söylüyordu; bir an sonra ormanda başı belada olan iri, kara bir kedi gibi gerilip titriyor, bağıriyordu. *İsa, İsa, ah Rab İsa!* Piyanoda son bir çılgın nota çalıyor ve ellerini havaya kaldırıyor, avuç içlerini yukarı çevirip iki yana açıyordu. Tefler piyanonun bıraktığı boşluğu doldurmak için yarışıyorlardı, Elisha'nın bağırmasına ötekiler de bağırarak karşılık veriyorlardı. Sonra ayağa kalktı, dönüyordu, gözleri körleşmişti, yüzüne kan hücum etmiş, öfkeden çarpılmıştı, uzun, siyah boyundaki kaslar seğirip kabarıyordu. Sanki nefes alamıyor, vücudu

6 Özgün metinde "Upper Room". Zion Dağı'nda bulunan ve İsa'nın havarileriyle son akşam yemeğini yediğine inanılan oda. Hıristiyan inancına göre, İsa'nın çarmıha gerilmesinden sonra bu odada Kutsal Ruh Meryem Ana'nın ve burada toplanmayı sürdürmüş olan havarilerin üzerine inmiştir. (ç. n.)

bu tutkuyu zapt edemiyordu, sanki herkesin gözlerinin önünde, o bekleyen havanın içinde yitip gidecekti. Parmak uçlarına kadar kaskatı kesilmiş olan ellerini iki yana açıyor, sonra beline dayıyordu, derken görmeyen gözlerini yukarıya çevirip dans etmeye başladı. Sonra ellerini yumruk yaptı, başı öne düşüyor, akan ter saçlarını düzleştiren briyantini eritiyordu; Elisha'nın ritmine uymak için ötekiler de ritimlerini hızlandırıyorlardı; Elisha'nın bacakları elbisesinin kumaşına sertçe sürtünüyordu, topukları yere vuruyor, yumrukları davul çalarmış gibi vücudunun yanında hareket ediyordu. Ve böylece, bir süre, dans edenlerin ortasında, başı öne eğik, yumruklarını savurarak devam etti, dayanılmaz bir durumdu, sonunda kilisenin duvarları sestem yıkılacakmış gibi göründü; ve sonra, bir anda, bir çığlık atıyor, başını kaldırıyordu, kolları havadaydı, alnından ter boşalıyordu, bütün bedeni hiç durmayacakmış gibi dans ediyordu. Bazen yere düşene kadar durmuyordu da – çekiç vurulan bir hayvan gibi inleyerek yüzüstü yere yığılana kadar durmuyordu. Ve sonra insanların iniltileri dolduruyordu kiliseyi.

Aralarında günah vardı. Bir pazar günü, normal ayın sona erdiğinde, Peder James erdemlilerin topluluğunda günahın varlığını ortaya çıkarmıştı. Elisha ve Ella Mae'i ortaya çıkarmıştı. Onlar “düzenin dışında yürüyorlardı”; doğru yoldan sapmaları tehlikesi vardı. Peder James onların henüz işlemediklerini bildiği günahı, ağaçtan çok erken koparılmış ham inciri anlatırken –çocukları iyice kızdırmak için– John oturduğu yerde başının döndüğünü hissetti, mihrabın önünde Ella Mae'in yanında duran Elisha'ya bakamadı. Peder James konuşurken Elisha başını öne eğdi, cemaat mırıldandı. Ella Mae de ilahi söylerken ve tanıklık ederken olduğu kadar güzel değildi şimdi, somurtkan, sıradan bir kız gibiydi. Dolgun dudakları sarkmıştı, gözleri kapkaraydı – utançtan ya da öfkeden ya da her ikisinden. Onu büyütmiş olan büyükannesi ellerini kavuşturmuş oturuyor, sakince onu gözlüyordu. Büyükannesi kilisenin temel direklerinden biriydi, sağlam bir İncil vaiziydi, herkes tanırdı onu. Ella Mae'i savunmak için bir şey söylemedi çünkü cemaatin geri kalanı gibi o da Peder James'in sadece apaçık ve ıstıraplı görevini yerine getirdiğini hissetmiş olmalıydı; ne de olsa, Dua Eden Anne Washington nasıl Ella Mae'den sorumluydu o da Elisha'dan sorumluydu. Bir sürünün çobanı olmak kolay değildir, diyordu Peder James. Vaiz kürsüsünde her gece, yıllar yılı oturmak kolay görü-

nebilirdi ama yüce Tanrı'nın onun omuzlarına yüklediği müthiş sorumluluğu hatırlamalıydı – günün birinde sürüsündeki her bir kişinin hesabını Tanrı'nın ondan soracağını hatırlamalıydı. Onun sert davrandığını düşünürlerse bunu hatırlamalıydı, Söz zorluydu, kutsanmışlığa götüren yol zordu. Tanrı'nın ordusunda korkaklara yer yoktu, annesini ya da babasını, kız ya da erkek kardeşini, sevgilisini ya da arkadaşını Tanrı'nın iradesinden üstün görene taç takılmazdı. Cemaat bunu Amin diyerek karşılamalıydı! Ve hep birden bağırıldılar: “Amin! Amin!”

Peder James, karşısındaki kızla oğlana bakarak, Rab'bin, çok geç kalınmadan onları herkesin önünde uyarmasını istediğini söyledi. Çünkü onların dürüst gençler olduğunu biliyordu, kendilerini Rab'be hizmete adanmışlardı – sadece genç olduklarından Şeytan'ın ihtiyatsız kişilere kurduğu tuzaklardan haberleri yoktu. Akıllarında günah işlemek olmadığını biliyordu – henüz yoktu; ama günah insanın bedeninde vardı; yalnız başlarına dışarıda birlikte gezmeye, surlarına ve gülüşmelerine, birbirlerinin ellerine dokunmaya devam ederlerse mutlaka bağışlanamayacak bir günah işlerlerdi. John, Elisha'nın ne düşündüğünü merak etti, uzun boylu ve yakışıklı olan, basketbol oynayan, güneyin inanılmaz tarlalarında on bir yaşındayken kurtarılan Elisha'nın. Günah işlemiş miydi o? Baştan çıkmış mıydı? Ve yanındaki kız, beyaz gysisi şimdi göğüslerinin ve göz alıcı kalçalarının çıplaklığının incecik, yetersiz örtüsü gibi görünen kız – Elisha ile yalnızken, ilahi söylemezlerken, çevrelerinde inananlar olmadan yüzü nasıl oluyordu acaba? Bunu düşünmeye korkuyordu John ama başka bir şey de düşünemiyordu; onların suçlandıkları ateş onun da içinde tutuşmaya başladı.

O pazar gününden sonra Elisha ile Ella Mae artık her gün okul çıkışında buluşmadılar, cumartesi öğle sonralarında Central Park'ta gezinmediler ya da sahilde uzanıp yatmadılar. Bunlar eskide kalmıştı. Bir daha bir araya gelmeleri ancak evlenirlerse mümkün olurdu. Çocukları doğardı ve onları kilise kuralları çerçevesinde yetiştirirlerdi.

Tanrı'ya adanmış hayat dedikleri buydu, çarmıhın istediği hayat buydu. Bir bakıma o pazar günü, doğum gününden kısa bir süre önceki o pazar günü John kendisini böyle bir hayatın beklediğini ilk kez anladı – bilinçli olarak anladı, artık uzakta değildi, hemen yakınındaydı, her gün biraz daha yaklaşıyordu.

John'un doğum günü 1935 Mart'ında bir cumartesiye denk geldi. O sabah uyandığında, kendisini kuşatan havada bir tehlike kokusu sezdi – sanki içinde, geriye döndürülemez bir şey gelişmişti. Tavanda, tam başının üstünde gördüğü bir sarı lekeye dikti gözlerini. Roy hâlâ yatak örtülerinin arasına gömülüydü, ufak, ıslık sesini andıran bir sesle soluk alıp veriyordu. Başka hiçbir yerden ses gelmiyordu; evdekilerden hiçbiri kalkmamıştı. Komşuların radyoları da açılmamıştı, annesi de babasına kahvaltı hazırlamak için kalkmamıştı. Paniklemeşi şaşırtmıştı John'u, sonra saati merak etti; sonra da (tavandaki sarı leke yavaş yavaş çıplak bir kadın bedenine dönüşürken) o gün on dört yaşına basacağını ve günah işlemiş olduğunu hatırladı.

Bununla birlikte ilk düşüncesi, "Kimse hatırlayacak mı?" oldu. Çünkü bir iki kez doğum gününü hiç hatırlayan olmamıştı. Hiç kimse "Doğum günün kutlu olsun Johnny" dememiş ya da bir hediye vermemişti – annesi bile.

Roy yine kıpırdayınca John onu itti, sessizliği dinliyordu. Başka sabahlar uyandığında annesinin mutfakta şarkı söylediğini, babasının arka taraftaki yatak odasında homurdandığını, giyinirken mırıl mırıl dua okuduğunu duyardı; belki Sarah'ın gevezeliklerini, Ruth'un yaygaralarını, radyoları, tabak çanağın tıkırtılarını, yakındaki insanların seslerini de duyardı. Bu sabahsa yataklardaki bir yayın gıcirtısı bile bölmüyordu sessizliği, bu nedenle de John kendi suskun yazgısının sesini dinler gibiydi. Neredeyse, yataktan kalkmasının önemli olduğu o sabah geç uyandığına, günahlarından arınmış herkesin göz açıp kapayana kadar dönüşmüş olduğuna, İsa ile buluşmak üzere bulutlara yükseldiklerine, bir tek kendisinin o günahkâr bedeniyle bin yıl Cehennem'de kalacağına inanacaktı.

Günah işlemişti. İnananlara rağmen, annesine, babasına, ilk baştan beri dinlediği uyarılara rağmen bağışlanması zor bir günah işlemişti elleriyle. Okulun tuvaletinde, tek başınayken, kimin çiş daha yükseğe fıskırarak diye bahse tutuşan kendisinden büyük, daha iri, daha cesur oğlanları düşünürken kendisinde bir dönüşüm oluştuğunu izlemişti, bu dönüşümden söz etmeye asla cesaret edemeyecekti.

John'un günahının karanlığı cumartesi akşamları kilisedeki karanlığa benziyordu; orada yalnızken, cemaat gelmeden çok önce yerleri süpürüp büyük kovaya su doldururken, sandalyeleri ters